

YU ISSN 0027-8084

ИНСТИТУТ ЗА СРПСКОХРВАТСКИ ЈЕЗИК

НАШ ЈЕЗИК

XXV/4—5

**БЕОГРАД
1982.**

О ОБРАДИ ТРАНСКРИПЦИЈЕ КИНЕСКИХ ИМЕНА У ОКВИРУ НОРМАТИВИСТИЧКИХ ПРОЈЕКТА У БИХ

У прошлом броју Нашег језика осврнуо сам се на писање арапских имена код нас, оцењујући на чему смо у томе после обраде у оквиру нормативистичког програма сарајевског сербо-кroatистичког института. У оквиру тога програма опсежно је обрађивано и писање кинеских имена (проблем који такође представља једну од најбитнијих празнина у правопису из 1960. године), те ћу се овом приликом осврнути и на ту обраду, коју је извршио компетентан познавалац кинеског језика Дејан Разић. Разићева елаборација објављена је на педесет страна часописа Радови Института за језик и књижевност у Сарајеву, 1980. године.

Разићев рад одликује се исцрпношћу и информативношћу, садржи потпуне табеле кинеских слогова-морфема, много примера из кинеске ономастике и низ корисних обавештења о изговору, структури и значењу имена. Предлаже, алтернативно, и две могуће транскрипције (нпр. језеро које се кинеском латиницом пише DONGTING, изговор прибл. $tun^{st}in^g$, по Разићу би код нас било *Тунгтинг* или *Дунгтинг*), уткивајући у њих низ нормативних решења, која су само делимично прихватљива.

Није, разуме се, прихватљиво увођење слова \ddot{u} (у ћирилици ваљда \ddot{u} ?) у наше писмо ради тачнијег преношења кинеских имена. (нпр. SONG YU = *Сунг Јү*).

Није, исто тако, прихватљиво преношеће кинеског I (иза шуш-тавих и пискавих сугласника, по изговору шва-гласови, слични призенско-тимочком полугласнику или руском \ddot{y}) цртицом (SICHUAN = *С-ччуан* или *С-чуан*).

Није прихватљиво кинеску аспирацију преносити нашим x (песник KONG QIU = *Кхунг Ћхју*, једна од две предложене могућности); њу не треба ни преносити, као што не преносимо ни немачку.

Није прихватљиво кинеско неслоговно u на крају слога преносити нашим u а не нашим j (град AIHUI, изг. $aihu\ddot{e}i$).

Није прихватљиво кинеско Z преносити нашим *ts* (MAO ZEDONG = *Мао Тседунг*), јер симболу типа *ts* прибегавају језици који немају африкату *ɕ*, а нама је то непотребно.

Добро је што Разић предлаже да се *i* испред вокала преноси као *j* а не као *u*: LIN BIAO = *Лин Пјао* или *Лин Бјао*, само то треба применити и иза сугласника L и N (за које Разић прави изузетак: LIAONING = *Лијаонинг* и сл.), последица чега би била допуштање сугласника *љ* и *њ* (*Љаонинг* и сл.).

И кад се изузму ова сугерирана решења, остаје још доста двоумица и доста шаренила које би требало некако средити, а које је изазвано делом сложеностју кинеске језичке материје и неуједначеним транскрибовањем кинеских хијероглифа у свету, а делом и нашим брзоплетим реаговањем на иницијативу да се за основу преношења кинеских имена узме „пинџин“, латиничка транскрипција усвојена у самој Кини (као помоћно писмо, док главно и даље остају хијероглифи). За оне који туђа имена пишу изворно и који би хтели да тај принцип примене и на кинески језик прихватају те иницијативе значило би да могу просто преузети пинџин и уклапати га у своју латиницу (*Mao Zedong*, *Deng Xiaoping* итд.), што је у свету (латиничких писама) само делимично прихваћено, а делимично се задржавају старе транскрипције. За нас пак који преозвучавамо и прилагођујемо страна имена (што је у ћирилици обавезно, а у латиници једна од могућности) ослонац на пинџин значи само да ћемо наша правила утврђивати полазећи од кинеских облика изражених у пинџину, нпр. JIANG 'река', а наша је ствар (ни по чему условљена неким међународним обзирима) да ли ћемо то JIANG преносити идући више за изговором: *ħ(j)анг*, или за изворним писмом: *ħ(j)анг*, или за традиционалним преседанима: *кјанг* (река *Куејкјанг*, провинције *Сикјанг*, *Кјангсу* и др.).

У нашој данашњој пракси не влада ниједан од ова три принципа, него њихова хаотична смеша („обогаћена“ још преношењем неких енглеских транскрипционих симбола и другим произвољностима), која наноси озбиљне штете нашој језичкој култури и смањује употребљивост разних приручника и гласила. Упркос томе, не види се како ћемо из тога изићи, јер нема никаквог друштвеног механизма или службе која би могла завести неки ред у томе, иако нема никаквог рационалног разлога да опредељење за један начелни систем буде не само општејугословенско него и општејугословенско, тј. и за македонски и словеначки језик.

Основна је двоумица да ли кинеско B, D, G и сл. преносити — идући за писмом — као *б*, *д*, *г*, или — идући за изговором — као *п*, *т*, *к*; у оквиру овог другог опредељења наметнуло би се

питање да ли ићи максимално за изговором или правити уступке и традиционалним преседанима и уобичајеним транскрипционим поступцима. Немајући никаквих илузија да ће се нешто битно допринети сређивању постојећег шаренила, представићу табеларно кинеске слоге (морфеме, елементе од којих су састављене све кинеске речи) и транскрипциона решења која ми изгледају логична.

Табеларни преглед кинеских слогова и могућних транскрипција
(колоне: 1. облик у кин. латиници (каткад у загради и у енгл.), 2. приближни изговор, 3 транскрипција с наслоном на писмо, 4. транскрипција по изговору, 5 транскрипција по трад. узорцима, са примерима)

1. <i>џинјин (и енгл.) :</i>	2. <i>изговор :</i>	3. <i>џо џисму :</i>	4. <i>џо изг. :</i>	5. <i>џрад. :</i>
A:				
A	a	a	a	a
AI	aɿ	aɿ	aɿ	aɿ: Ајхуеј (град)
AN	an	ан	ан	ан: Анхуеј (пров.)
ANG	an ^g	анг	анг	анг
AO	ao	ао	ао	ао
B в. уз P				
C-Z:				
CA (ts'a)	c'a	ца	ца	ца
ZA (tsa)	ca	дза	ца	ца
CAI	c'ai	цај	цај	цај: Цај Луен (научник)
ZAI	caɿ	дзај	цај	цај
CAN	c'an	цан	цан	цан: Ванг Цан (песник)
ZAN	can	дзан	цан	цан
CANG	c'an ^g	цанг	цанг	цанг
ZANG	can ^g	дзанг	цанг	цанг: Сицанг (пров.)
CAO	c'ao	цао	цао	цао: ЦАО ЦАО (државник)
ZAO	cao	дзао	цао	цао
CE	c'e	це	це	це
ZE	ce	дзе	це	це: Мао Це-Тунг
ZEI	ceɿ	дзеј	цеј	цеј
CEN (ts'ɛn)	c'en	цен	цен	цен: Цен Сен (песник)
ZEN (tsɛn)	cen	дцен	цен	цен
CENG (ts'ɛng)	c'en ^g	ценг	ценг	ценг
ZENG (tsɛng)	cen ^g	дценг	ценг	ценг: Ценг Куо-Фан (ист.)
CI (ts'ü)	c'ɿ	ци		це: Кјанг Куан-Це (књиж.)
ZI (tsü)	cɿ	дзи		це: Лао Це (философ)
CONG (ts'ung)	c'un ^g	цунг	цунг	цунг
ZONG (tsung)	cun ^g	дзунг	цунг	цунг: Танг Тај-Цунг (пол.)
COU	c'ou	цоу	цоу	цоу
ZOU	cou	дзоу	цоу	цоу
CU	c'u	цу	цу	цу
ZU	cu	дзу	цу	цу: Цу Чунг-Чи (матем.)
CUAN	c'uan	цуан	цуан	цуан
ZUAN	cuan	дзуан	цуан	цуан
CUI (ts'uei)	c'uei	цует	цует	цует: Цует Веј (глумец)
ZUI (tsuei)	cuei	дзует	цует	цует: Шицуетшан (град)

1. пинјин (и енгл.):	2. изговор:	3. ио писму:	4. ио изг.:	5. ирад.:
CUN (ts'un)	c'uen	цун	цуен	цун: Кјен Синг-Цун (књ.)
ZUN (tsun)	c'uen	дзун	цуен	цун: Цун'ји (град)
CUO	c'uo	цуо	цуо	цуо: Чао Цуо (књиж.)
ZUO	ц'уо	дзуо	цуо	цуо: Чанг Цуо-Лин (научник)

CH-ZH:

CHA (ch'a)	č'a	ча	ча	ча
ZHA (cha)	ča	ца	ча	ча: Чалингху (језеро)
CHAI	č'aj	чај	чај	чај
ZHAI	čaj	цај	чај	чај
CHAN	č'an	чан	чан	чан
ZHAN	čan	џан	чан	чан
CHANG	č'an ^g	чанг	чанг	чанг: Чангша (град)
ZHANG	čan ^g	џанг	чанг	чанг
CHAO	č'ao	чао	чао	чао: Пан Чао (књиж.)
ZHAO	čao	џао	чао	чао: Ли Цинг-Чао (песн.)
CHE	č'e	че	че	че
ZHE	če	џе	че	че: Хечецу (народност)
CHEN	č'en	чен	чен	чен: Чен Ји (пол.)
ZHEN	č'en	џен	чен	чен: Ли Ши-Чен (мед.)
ZHEI	čej	џеј	чеј	чеј
CHENG	č'en ^g	ченг	ченг	ченг: Ченгту (град)
ZHENG	č'en ^g	џенг	ченг	ченг
CHI (ch'ih)	č'i (č'y)	чи	(чи)	чи: Тјенчи (језеро)
ZHI (chih)	či (čy)	џи	(чи)	чи: Ванг Чи-Хуан (песник)
CHONG	č'un ^g	чунг	чунг	чунг: Чун(г)кинг (град)
ZHONG	č'un ^g	џунг	чунг	чунг: Луо Куан-Чунг (песн.)
CHOU	č'ou	чоу	чоу	чоу
ZHOU	čou	џоу	чоу	чоу: Куангчоу (град)
CHU	č'u	чу	чу	чу: Чу Ту-Нан (пол.)
ZHU	ču	џу	чу	чу: Чу Де (пол.)
ZHUA	č'ua	чуа	чуа	чуа
CHUAI	č'uai	чуај	чуај	чуај
ZHUAI	č'uai	џуај	чуај	чуај
CHUAN	č'uan	чуан	чуан	чуан: Сечуан (пров.)
ZHUAN	č'uan	џуан	чуан	чуан
CHUANG	č'uan ^g	чуанг	чуанг	чуанг: Ли Чуанг-Ванг (ист.)
ZHUANG	č'uan ^g	џуанг	чуанг	чуанг: Чуанг Ци (философ)
CHUI	č'uej	чует	чует	чует: Чен Пај-Чует (књ.)
ZHUI	č'uej	џует	чует	чует
CHUN	č'uen	чун	чун	чун: Јичун (град)
ZHUN	č'uen	џун	чун	чун: Ли Чун (књиж.)
CHUO	č'uo	чуо	чуо	чуо
ZHUO	č'uo	џуо	чуо	чуо

D в. уз T

E:

E (ê)	e	e	e	e: Чанг Е (мит.)
EI	ej	ej	ej	ej
EN	en	ен	ен	ен: Ву Ченг-Ен (књиж.)
ENG	en ^g	енг	енг	енг
ER (êrh)	er	ер	ер	ер: Ње Ер (муз.)

1. инџин (и енгл.):	2. изговор:	3. џо џисму:	4. џо изг.:	5. џрад.:
F:				
FA (fa)	fa	фа	фа	фа: Ши Ке-Фа (ист.)
FAN	fan	фан	фан	фан: Ли Си-Фан (књиж.)
FANG	fan ^g	фанг	фанг	фанг: Фанг Чи-Мен (пол.)
FEI	fej	феј	феј	феј: Хефеј (град)
FEN	fen	фен	фен	фен: Фенхе (река)
FENG	fen ^g	фенг	фенг	фенг: Кајфенг
FO	fo	фо	фо	фо
FOU	foʊ	фоу	фоу	фоу
FU	fu	фу	фу	фу: Фукјен (пров.)
G в. уз K				
H:				
HA	ha	ха	ха	ха: Хаерпин (град)
HAI	haj	хај	хај	хај: Хајнан (острво)
HAN	han	хан	хан	хан
HANG	han ^g	ханг	ханг	ханг: Хангчоу (град)
HAO	hao	хао	хао	хао: Хао Жан (књиж.)
HE (ho)	hō	хе	(хе)	хе: Хенан (пров.)
HEI	hej	хеј	хеј	хеј: Хејлун(г)кјанг (пров.)
HEN	hen	хен	хен	хен: Чанг Хен-Шуеј (књиж.)
HENG	hen ^g	хенг	хенг	хенг: Сју Те-Хенг (пол.)
HONG	hun ^g	хунг	хунг	хунг: Хунху (језеро)
HOU	hoʊ	хоу	хоу	хоу: Хоу Пао-Лин (уметник)
HU	hu	ху	ху	ху: Хунан (пров.)
HUA	hʊa	хуа	хуа	хуа: Хуа Куо-Фенг (пол.)
HUAI	hʊaj	хуај	хуај	хуај: Хуајхе (река)
HUAN	hʊan	хуан	хуан	хуан
HUANG	hʊan ^g	хуанг	хуанг	хуанг: Хуангхе (река)
HUI	hʊej	хуеј	хуеј	хуеј: Анхуеј (пров.)
HUN	hʊen	хуен	хуен	хун
HUO	hʊo	хуо	хуо	хуо
J в. уз Q				
K-G:				
KA (k'a)	k'a	ка	ка	ка: Каши (град)
GA (ka)	ka	га	ка	ка
KAI	k'aj	кај	кај	кај: Кајфенг (град)
GAI	kaј	гај	кај	кај
KAN	k'an	кан	кан	кан
GAN	kan	ган	кан	кан: Кансу (пров.)
KANG	k'an ^g	канг	канг	канг: Сианг (град)
GANG	kan ^g	ганг	канг	канг: Кин(г)кангшан (план.)
KAO	k'ao	као	као	као: Ланкао (град)
GAO	kao	гао	као	као: Каошанцу (народност)
KE	k'e	ке	ке	ке: Жикеце (град)
GE	ke	ге	ке	ке: Келешан (план.)
KEI	k'eј	кеј	кеј	кеј
GEI	kej	геј	кеј	кеј
KEN	k'en	кен	кен	кен
GEN	ken	ген	кен	кен
KENG	k'en ^g	кенг	кенг	кенг: Фенг Кенг (књиж.)

1. инџин (и енгл.):	2. изговор:	3. ио йисму:	4. ио изг.:	5. ирад.:
GENG	ken ^г	генг	кенг	кенг: Кенг Пјао (пол.)
KONG	k'un ^г	кунг	кунг	кунг: Кунгфу (град)
GONGG	kun ^г	гунг	кунг	кунг: Кунг Ци-Чен (књиж.)
KOU	k'ou	коу	коу	коу: Хајкоу (град)
GOU	koу	гоу	коу	коу: Сикоу (град)
KU	k'u	ку	ку	ку
GU	ku	гу	ку	ку: Кутјен (град)
KUA	k'ua	куа	куа	куа: Фан Куа (ист.)
GUA	qua	гуа	куа	куа: Гуахоу (град)
GUAI	kuaj	гуај	куај	куај
KUAN	k'uan	куан	куан	куан: Куанкје (град)
GUAN	quan	гуан	куан	куан: Шанхајкуан (град)
KUANG	k'uan ^г	куанг	куанг	куанг
GUANG	quan ^г	гуанг	куанг	куанг: Куангтунг (пров.)
KUI	k'uei	куеј	куеј	куеј
GUI	guei	гуеј	куеј	куеј: Куејчоу (пров.)
KUN	k'un	куен	куен	кун: Кунминг (град)
GUN	quen	гуен	куен	кун
KUO	k'uo	куо	куо	куо: Чао Куо (ист.)
GUO	quo	гуо	куо	куо: Куо Мо-Жуо (књиж.)

L:

LA (la)	la	ла	ла	ла: Ласа (град)
LAI	lai	лај	лај	лај: Ч[о]у Ен-Лај
LAN	lan	лан	лан	лан: Ланчоу (град)
LANG	lan ^г	ланг	ланг	ланг: Лангфанг (град)
LAO	lao	лао	лао	лао: Лао Це (философ)
LE	le	ле	ле	ле
LEI	lei	леј	леј	леј: Лејчоу (град)
LENG	len ^г	ленг	ленг	ленг: Ву Ленг-Си (пол.)
LI	li	ли	ли	ли: Ликјанг (река)
LIA	lja	ља	ља	ља
LIA	ljen	љен	љен	љен: Таљен (град)
LIANG	ljan ^г	љанг	љанг	љанг: Љангшан (град)
LIAO	ljao	љао	љао	љао: Љаонинг (пров.)
LIE	lje	ље	ље	ље: Ху Пи-Ље (ист.)
LIN	lin	лин	лин	лин: Лин Пјао (пол.)
LING	lin ^г	линг	линг	линг: Цинлингшан (план.)
LIU	liou	љоу	љоу	љоу
LO	lo	ло	ло	ло: Лојанг (град)
LONG	lun ^г	лунг	лунг	лунг: Хејлун(г)кјанг (пров.)
LOU	lou	лоу	лоу	лоу
LU	lu	лу	лу	лу: Лу Сјун (књиж.)
LÜ	lü	лу	лу	љу: Љу Ју-Лан (пол.)
LUAN	luan	луан	луан	луан: Кајлуан (град)
LÜE	lue	луе	луе	љуе
LUN	lun	луен	луен	лун: Цај Лун (ист.)
LUO	luo	луо	луо	луо

M:

MA (ma)	ma	ма	ма	ма: Мааншан (план.)
MAI	mai	мај	мај	мај: Мај Сјен-Те (ист.)
MAN	man	ман	ман	ман: Манчоу (Манџурија)

1. џинџин (и енгл.):	2. изговор:	3. џо џисму:	4. џо изг.:	5. џрад.:
MANG	man ^g	манг	манг	манг: Ли Ји-Манг (пол.)
MAO	mao	мао	мао	мао: Мао Це-Тунг
MEI	mej	меј	меј	меј: Меј Лан-Фанг (уметник)
MEN	men	мен	мен	мен: Јумен (град)
MENG	men ^g	менг	менг	менг: Јименгшан (план.)
MI	mi	ми	ми	ми: Мици (регија)
MIAN	mjen	мјен	мјен	мјен: Памјеншан (план.)
MIAO	mjaο	мјаο	мјаο	мјаο: Кунгмјаο (град)
MIE	mje	мје	мје	мје
MIN	min	мин	мин	мин: Миншан (план.)
MING	min ^g	минг	минг	минг: Кунминг (град)
MIU	mjoυ	мјоу	мјоу	мјоу
MO	mo	мо	мо	мо: Мохе (река)
MOU	moυ	моу	моу	моу
MU	mu	му	му	му: Кјамусе (град)
U:				
NA (na)	na	на	на	на: Намоерхе (река)
NAI	naj	нај	нај	нај: Јаο Нај (књиж.)
NAN	nan	нан	нан	нан: Нанкинг (град)
NANG	nan ^g	нанг	нанг	нанг
NAO	nao	наο	наο	наο
NE	ne	не	не	не
NEI	nej	неј	неј	неј: Нејкју (регија)
NEN	nen	нен	нен	нен: Ненкјанг (река)
NENG	nen ^g	ненг	ненг	ненг
NI	ni	ни	ни	ни: Ни Чи-Фу (пол.)
NIAN	njen	њен	њен	њен: Јунгњен (регија)
NIANG	njan ^g	њанг	њанг	њанг: Њангчекуан (град)
NIAO	njaο	њаο	њаο	њаο
NIE	nje	ње	ње	ње: Ње Жунг-Чен
NIN	nin	нин	нин	нин
NING	nin ^g	нинг	нинг	нинг: Љаонинг (пров.)
NIU	njoυ	њоу	њоу	њоу
NONG	nun ^g	нунг	нунг	нунг
NOU	noυ	ноу	ноу	ноу
NU	nu	ну	ну	ну: Нукјанг (река)
NÜ	nü	ну	ну	ну
NUAN	nuan	нуан	нуан	нуан: Нуанкјуан (град)
NÜE	nüe	нуе	нуе	нуе
NUO	njo	нуο	нуο	нуο: Нуоминхе (река)
O:				
O	o	ο	ο	ο
OU	oυ	οу	οу	οу: Оу Јен-Сју (књиж.)
P-B:				
PA (p'a)	p'a	па	па	па
BA (pa)	pa	ба	па	па: Пасјен (град)
PAI	p'aj	пај	пај	пај: Пенг Пај (пол.)
BAI	paј	бај	пај	пај: Пај Кју-Ји (песн.)
PAN	p'an	пан	пан	пан: Пан Тјен-Шоу (уметн.)

1. ипјин (и енгл.): 2. изговор: 3. по имену: 5. по изг.: 5. ифрад.:

BAN	pan	бан	пан	пан: Лу Пан (научник)
PANG	p'an ^g	панг	панг	панг
BANG	pan ^g	банг	панг	панг: Шаџпанг (град)
PAO	p'ao	пао	пао	пао: Хупао (град)
BAO	paо	бао	пао	пао: Паотоу (град)
PEI	p'eј	пеј	пеј	пеј
BEI	peј	беј	пеј	пеј: Хупеј (пров.)
PEN	p'en	пен	пен	пен
BEN	pen	бен	пен	пен: Пенси (град)
PENG	p'en ^g	пенг	пенг	пенг: Пенг Пај (пол.)
BENG	pen ^g	бенг	пенг	пенг: Пенгфу (град)
PI	p'i	пи	пи	пи: Пи Жи-Сју (песник)
BI	pi	би	пи	пи: Пи-Шенг (научник)
PIAN	p'jen	пјен	пјен	пјен: Пјенкуан (град)
BIAN	pjen	бјен	пјен	пјен: Јенпјен (град)
PIAO	p'jao	пјао	пјао	пјао: Пејпјао (град)
BIAO	pjao	бјао	пјао	пјао: Лин Пјао (пол.)
PIE	p'je	пје	пје	
BIE	pje	бје	пје	
PIN	p'in	пин	пин	пин: Ху Је-Пин (књиж.)
BIN	pin	бин	пин	пин: Хаерпин (град)
PING	p'in ^g	пинг	пинг	пинг: Тенг Сјао-Пинг (пол.)
BING	pin ^g	бинг	пинг	пинг: Пинг Син (књиж.)
PO	p'o	по	по	по: Појангху (језеро)
BO	po	бо	по	по: Похаж (море)
POU	p'ou	поу	поу	
PU	p'u	пу	пу	пу: Пу Сунг-Линг (књиж.)
BU	pu	бу	пу	пу: Нанпу (град)

Q-J:

QI (ch'i)	č'i	ћи	ћи	ци: Ци Пај-Ши (уметник)
JI (chi)	či	ђи	ћи	ки: Килян (пров.)
QIA	č'ja	ћ(ј)а	ћа	кја
JIA	čja	ћ(ј)а	ћа	кја: Кјамусе (град)
QIAN	č'jen	ћ(ј)ен	ћјен	кјен: Се Ма-Кјен (књиж.)
JIAN (kien)	čjen	ћ(ј)ен	ћјен	кјен: Фукјен (пров.)
QIANG	č'jan ^g	ћ(ј)анг	ћјанг	кјанг
JIANG (kiang)	čjang	ћ(ј)анг	ћјанг	кјанг: Синкјанг (пров.)
QIAO	č'jao	ћ(ј)ао	ћао	кјао: Чанг Пан-Кјао (ум.)
JIAO	čjao	ћ(ј)ао	ћао	кјао: Кјаочоу (залив)
QIE	č'je	ћ(ј)е	ће	кје
JIE	čje	ћ(ј)е	ће	кје: Чанг'анкје (град)
QIN	č'in	ћин	ћин	цин: Цинлингшан (план.)
JIN	čin	ђин	ћин	кин: Киншакјанг (река)
QING	č'in ^g	ћинг	ћинг	цинг: Цингтао (град)
JING	čin ^g	ђинг	ћинг	кинг: Нанкинг (град)
QIU	č'jou	ћ(ј)оу	ћјоу	кјоу
JIU	čjou	ћ(ј)оу	ћјоу	кјоу: Кјоукјанг (град)
QU	č'ü	ћ(ј)у		кју: Кју Јуан (песник)
JU	čü	ћ(ј)у		кју: Кјужун(г)јуан (град)
QUAN	č'üen	ћуан		кјуан: Паогујуан (језеро)
JUAN	čjen	ђуан		кјуан: Жу Чи-Кјуан (књ.)
QUE	č'üe	ћуе		кјуе: Кјуеершан (план.)

1. инџин (и енгл.):	2. изговор:	3. ио иисму:	4. ио иси.:	5. ирад.:
JUE	čüe	ђуе		кјуе: Сје Кјуе-Цај (пол.)
QUN	č'ün	ћун		кјун: Веј Па-Кјун (пол.)
JUN	čün	ђун		кјун
R:				
RAN (jan)	žan	жан	жан	жан: Менг Хао-Жан (песн.)
RANG	žan ^g	жанг	жанг	
RAO	žao	жао	жао	жао: Пангжао (град)
RE	že	же	же	же: Жехе (пров.)
REN	žen	жен	жен	жен: Женмин жибао
RENG	žen ^g	женг	женг	женг
RI	žə (žy)	жи	(жи)	жи: Женмин жибао
RONG	žun ^g	жунг	жунг	жунг
ROU	žou	жоу	жоу	жоу: Жоу Ши (књиж.)
RU	žu	жу	жу	жу: Лин Сјен-Жу (ист.)
RUA	žua	жуа	жуа	жуа
RUAN	žuan	жуан	жуан	жуан: Жуан-Сјао-Ци (ист.)
RUI	žuej	жуеј	жуеј	
RUN	žuen	жун	жун	жун: Чен Јинг-Жун (мат.)
RUO	žuo	жуо	жуо	жуо: Куо Мо-Жуо (књиж.)
S:				
SA (sa)	sa	са	са	са: Ласа (град)
SAI	saј	сај	сај	
SAN	san	сан	сан	сан: Ли Ли-Сан (пол.)
SANG	san ^g	санг	санг	санг: Сан(г')ганхе (река)
SAO	sao	сао	сао	сао
SE	se	се	се	се
SEN	sen	сен	сен	сен: Кјен Сјуе-Сен (научн.)
SENG	sen ^g	сенг	сенг	сенг
SI	sə	си		се: Кјамусе (град)
SONG	sun ^g	сунг	сунг	сунг: Сунг Цинг-Линг (пол.)
SOU	soу	соу	соу	соу
SU	su	су	су	су: Кјангсу (пров.)
SUAN	suan	суан	суан	суан
SUI	suej	суеј	суеј	суеј: Суеј Јанг-Ги (ист.)
SUN	suen	сун	суен	сун: Сун Це (ист.)
SUO	suo	суо	суо	суо
SH:				
SHA (sha)	ša	ша	ша	ша: Чангша (град)
SHAI	šaј	шај	шај	шај
SHAN	šan	шан	шан	шан: Вујишан (план.)
SHANG	šan ^g	шанг	шанг	шанг: Шанг(х)ај (град)
SHAO	šao	шао	шао	шао: Шаошан (план.)
SHE	še	ше	ше	ше: Лао Ше (књиж.)
SHEI	šeј	шеј	шеј	шеј
SHEN	šen	шен	шен	шен: Шен Куо (ист.)
SHENG	šen ^g	шенг	шенг	шенг: Пи Шенг (ист.)
SHI	šə (šy)	ши		ши: Ванг Ан-Ши (ист.)
SHOU	šoу	шоу	шоу	шоу: Пан Тјен-Шоу (ум.)
SHU	šu	шу	шу	шу

1. ишјин (и енгл.): 2. изговор: 3. њо ишму: 4. њо изг.: 5. њрад.:

SHUA	ʃua	шуа	шуа	шуа
SHUAI	ʃuaj	шуај	шуај	шуај: Канг Ланг-Шуај (пес.)
SHUANG	ʃuan ^g	шуанг	шуанг	шуанг: Шуангјашан (град)
SHUI	ʃuej	шуеј	шуеј	шуеј: Ханшуеј (река)
SHUN	ʃuen	шун	шуен	шун: Љушун (град)
SHUO	ʃuo	шуо	шуо	шуо

T-D:

TA (t'a)	t'a	та	та	та
DA (ta)	ta	да	та	та: Љута (LŪTA) (град)
TAI	t'ai	тај	тај	тај: Вутајшан (план.)
DAI	taj	дај	тај	тај: Тај Шу-Лун (лесник)
TAN	t'an	тан	тан	тан: Сјанган (град)
DAN	tan	дан	тан	тан: Ванг Тан-Фенг (глум.)
TANG	t'an ^g	танг	танг	танг: Танг Сјен-Цу (књиж.)
DANG	tan ^g	данг	танг	танг: Куоминтанг
TAO	t'ao	тао	тао	тао: Тао Чу (пол.)
DAO	tao	дао	тао	тао: Цингтао (град)
TE	t'e	те	те	те
DE	te	де	те	те: Течоу (град)
DEI	tej	деј	теј	теј: Куејтејфу (град)
TENG	t'en ^g	тенг	тенг	тенг
DENG	ten ^g	денг	тенг	тенг: Тенг Сјао-Пинг (пол.)
TI	t'i	ти	ти	ти
DI	ti	ди	ти	ти: Тапајти (град)
TIAN	t'ien	тјен	тјен	тјен: Вен Тјен-Сјанг (књ.)
DIAN	tjen	дјен	тјен	тјен: Паијангтјен (град)
TIAO	t'iao	тјао	тјао	тјао: Чунгтјаошан (план.)
DIAO	tjao	дјао	тјао	тјао
TIE	t'ie	тје	тје	тје: Тјелинг (град)
DIE	tje	дје	тје	тје
TING	t'in ^g	тинг	тинг	тинг
DING	ting	динг	тинг	тинг: Тинг Линг (књиж.)
DIU	tjoʊ	тјоу	тјоу	тјоу
TONG	t'un ^g	тунг	тунг	тунг: Тунгсјен (регија)
DONG	tun ^g	дунг	тунг	тунг: Мао Це-Тунг
TOU	t'oʊ	тоу	тоу	тоу: Шантоу (град)
DOU	toʊ	доу	тоу	тоу
TU	t'u	ту	ту	ту: Тулуфан (град)
DU	tu	ду	ту	ту: Тукјангјан (град)
TUAN	t'uan	туан	туан	туан
DUAN	tuan	дуан	туан	туан
TUI	t'uej	туеј	туеј	туеј
DUI	tuej	дуеј	туеј	туеј: Мавангтуеј (град)
TUN	t'uen	тун	туен	тун: Санлинтун (град)
DUN	tuen	дун	туен	тун: Мао Тун (књиж.)
TUO	t'uo	туо	туо	туо: Тенг Туо (књиж.)
DUO	tuo	дуо	туо	туо: Вен Ји-Туо (књиж.)

W:

WA	ua	ва	ва	ва: Вајаопу (град)
WAI	uai	вај	вај	вај
WAN	uan	ван	ван	ван: Тајван

1. пунџин (и енгл.):	2. изговор:	3. по исму:	4. по изг.:	5. град.:
WANG	uan ^g	ванг	ванг	ванг: Ванг Ан-Ши (књиж.)
WEI	ɕej	веј	веј	веј
WEN	ɕen	вен	вен	вен: Вен Тјен-Сјанг (књ.)
WENG	ɕen ^g	венг	венг	венг
WO	ɕo	во	во	во
WU	u	ву	у	ву: Вукјанг (град)
X:				
XI (hsi)	ʃi	с(ј)и	сји	си: Шанси (пров.)
XIA	ʃia	сја	сја	сја: Нингсја (пров.)
XIAN	ʃien	сјен	сјен	сјен: Цинсјен (град)
XIANG	ʃian ^g	сјанг	сјанг	сјанг: Сјангтан (град)
XIAO	ʃiao	сјао	сјао	сјао: Тенг Сјао-Пинг (пол.)
XIE	ʃie	сје	сје	сје: Сје Линг-Јуан (књ.)
XIN	ʃin	с(ј)ин	сјин	син: Синкјанг (пров.)
XING	ʃin ^g	с(ј)инг	сјинг	синг
XIONG	ʃjun ^g	сјунг	сјунг	сјунг: Јанг Сјунг (књиж.)
XIU	ʃjou	сјоу	сјоу	сјоу
XU	ʃü	сју	сју	сју
XUAN	ʃüen	сјуан	сјуан	сјуан
XUE	ʃüe	сјуе	сјуе	сјуе: Цао Сјуе-Цин (књ.)
XÜN	ʃün	сјун	сјун	сјун: Лу Сјун (књиж.)
Y:				
YA (ya)	ja	ја	ја	ја: Шуангјашан (град)
YAN (yen)	jen	јен	јен	јен: Јенан (град)
YANG	jan ^g	јанг	јанг	јанг: Квеијанг (град)
YAO	jao	јао	јао	јао: Јао Сјуе-Јин (књиж.)
YE	je	је	је	је: Је Шенг-Тао (књиж.)
YI	ji	ји	ји	ји: Вујишан (план.)
YIN	jin	јин	јин	јин: Јао Сјуе-Јин (књиж.)
YING	jin ^g	јинг	јинг	јинг: Веј Јинг-Ву (књиж.)
YONG	jun ^g	јунг	јунг	јунг: Љоу Јунг (књиж.)
YOU	joɥ	јоу	јоу	јоу: Лу Јоу (књиж.)
YU	jü	ју	ју	ју: Сунг Ју (књиж.)
YUAN	jüen	јуан	јуан	јуан: јуан (новац)
YUE	jüe	јуе	јуе	јуе: Јуе Феј (историчар)
YUN	jün	јун	јун	јун: Ју(н)нан (пров.)
Z в. уз С				
ZH в. уз CH				

Да није наше неспособности (више друштвене него стручне) за решавање отворених правописних питања; транскрипција кинеских имена уредила би се лакше и једноставније него за многе друге језике, јер кинески својом природом омогућује да се помоћу једне не превелике табеле (око 400 слогова-морфема) предочи целокупна језичка грађа (у рашчлањеном виду). У ства-

ри би главно било договорно изабрати начелну основу, једну од три предочене могућне транскрипције (макар се у понеком поступку одступило од предложених решења), које све полазе од кинеске материје предочене у латиничком систему пинџин.

Прва је могућност извести правила избором и уопштавањем традиционалних примера (наша последња колона), од којих су многи врло укореењени. Очигледне су добре стране чувања континуитета у језичкој култури, а слаба је страна овога избора затирање разлике између многих кинеских морфема (као кад би се у нечијој транскрипцији изједначавало наше *Вид-* и *Вит-*, *Бер-* и *Пер-*, *Бај-* и *Пај-*, *-бој* и *-ној* и сл.); то није неподношљиво у језику (имамо нпр. *Витко* од *Вид-* и *Вит-*, а од давнина и *-вести* од *вез-* и *вед-*), али није ни пожељно.

Други могућни избор (наша трећа колона) значио да би — искористивши наслон делом на писмо пинџин а делом на изговор — идемо на очување разлике између кинеских слогова, што би се могло спровести и без изузетака (које сам ја на два-три места допустио, за слокове LU-LÜ, NU-NÜ, SI-XI, иако би се и то могло диференцирати нпр. помоћу *лу-љу*, *ну-њу*, *со-си*); тако би се са наше транскрипције могли реконструисати и изворни облици. Предности овога јасне су, а слаба је страна овога решење што би унело велики број облика који су досад били необични, а многа већ укореењена кинеска имена постала би изузеци од правила. По овом систему имали бисмо нпр. провинције *Гансу* (*Кансу*, у загради наводим традиционални облик), *Билин* (*Килин*), *Тингхај* (*Цингхај*), *Бангси* или *Ђјангси* (*Кјангси*), *Бангсу* или *Ђјангсу* (*Кјангсу*), *Гуангси* или *Гуангси* (*Куангси*), *Гуангдунг* (*Куанггунг*, *Куангунг*), *Гуејџоу* (*Куејџоу*), *Фуђен* или *Фуђјен* (*Фукјен*), *Хејлунџанг* или *Хејлунџјанг* (*Хејлунгјанг*, *Хејлункјанг*), *Хебеј* (*Хепеј*), *Хубеј* (*Хупеј*), *Џеђанг* или *Џеђјанг* (*Чекјанг*), *Шандунг* (*Шангунг*), *Синђанг* или *Сјинђјанг* (*Синкјанг*), а и у другим видовима ономастике такође доста необичнога.

Трећа је могућност ићи максимално за изговором (четврта колона у табели). У спонтаном контакту и поступку најлакше се иде на то решење, али би оно задржало битне слабости (а не и предности) оба претходна система.

О свему овоме говорим, трошећи простор, не у уверењу да ћемо поћи путем општег сређивања хаотичне транскрипције кинеских имена, него само у нади да може бити од неке користи нпр. аутору или преводиоцу какве књиге о Кини, евентуално и ауторима језичких или географских приручника. Овај прилог треба схватити као допуну (а у погледу третмана слогова QI, QIN, QING, CI, ZI, SI и као алтернативу или корекцију) обраде у НЈ XXII/3 (нешто и у НЈ XXIV/1—2) и потпуније предочавање грађе и података, углавном преузетих из Разићеве анализе.

Одступања од традиционалне транскрипције могу бити оправдана само при договорном и општем прелазу на реформисани систем, а трагикомично ће бити ако од кинеских имена промовишемо нове србизме, хрватизме и — републиканизме.

Митар Пешикан